

Становище

от проф. д-р Мадлен Данова

за

за присъждане на научната степен „доктор на науките“

в професионално направление 2.1 ФИЛОЛОГИЯ по научната специалност

„Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия“

към катедра „Славистика“, Филологически факултет,

Югозападен университет „Неофит Рилски“

1/Данни за конкурса

От представените документи става ясно, че всички изисквания за допускане до публична защита са спазени и проф. д-р Магдалена Петрова Панайотова-Панайотова е изпълнила всички изисквания на Закона и на Правилника на ЮЗУ за придобиване на научната степен "доктор на науките" – тя притежава образователната и научна степен "доктор", отговаря на минималните национални изисквания за съответната професионално направление 2.1 ФИЛОЛОГИЯ и е представила след успешно вътрешно обсъждане дисертационен труд.

2/ Минимални национални изисквания

Подадената справка за съответствие с минималните национални изисквания за придобиване на научната степен "доктор на науките" в научната област 2. *Хуманитарни науки*, професионално направление 2.1. *Филология* напълно отговаря на поставените изисквания. По показатели от **Група А**, мин. 50 т., проф. д-р Магдалена Петрова Панайотова-Панайотова е защитила докторат през 1997 г. По показатели от **Група Б**, мин. 100 т., кандидатката е представила

дисертационен труд на тема „По шевовете на литературата (между Изтока и Запада – граници и идентичности)“. По показатели от **Група Г**, мин. 100 т., проф. Панайотова е представила публикувани в реферирани и рецензирани издания студии, глави от колективни монографии и статии, общо 650 точки. По показатели от **Група Д**, мин. 100 т., са представени цитирания в реферирани и рецензирани издания, общо 325 т. Видно е, че публикационната дейност на проф. Панайотова далеч надхвърля минималните национални изисквания.

3/Дисертационен труд

Представеният дисертационен на тема „По шевовете на литературата (между Изтока и Запада – граници и идентичности)“ в обем от 362 страници е посветен на една от най-актуалните теми в хуманитаристиката днес, а именно какво се случва в така наречените „гранични територии“, в това, което се определя като „трето пространство“, или, както го дефинира Уолтър Миноло, в “border gnosis”, в „граничното познание“. За него това са различните начини, които се използват за да се опише отхвърлянето на опитите за заличаване на различията, наложени от еднопосочността на доминантните интерпретации, в много случаи наложени от колониалния превод на разнообразието от култури и културни практики в миналото, което все още може да се открие и днес. Миноло изгражда идеята си на базата на термина “African gnosis”, използван от Валентин Мудимбе в книгата му *The Invention of Africa: Gnosis, Philosophy and the Order of Knowledge* и включва в него начина на мислене за конфликтите на познание, които са типични за граничните райони, независимо дали епистемиологични, етични, светски или религиозни, които се разглеждат като

свързани с действителни стени и огради, които разделят нацията, общностите и самата природа.

Именно като част от това „гранично познание“, проф. Панайотова се вглежда внимателно в „шевовете“ на литературата, там където Изтокът се среща със Запада, където Балканите се изправят пред своята другост, но и прилика с Европа. Привличайки към литературния анализ на тези гранични литературни светове, многобройни примери както от балканските литератури, така и от англоезичните литератури, тя успява да изгради своя собствена визия за развитието на литературата през 21-ви век. Присъствието на такива имена като Казуо Ишигуро, Салман Рушди, Видиадхар Найпол, Франсоа Чън, Ейми Тан, Ханиф Курейши, Йоко Тавада, Амин Маалуф, Ана Мой, Хамид Мохсин и Майкъл Ондатджи от една страна и Милорад Павич, Орхан Памук, Драгослав Михайлович, Данило Киш, Дубравка Угрешич. Горан Петрович, Венко Андоновски и Момо Капор, е достатъчно доказателство за обхвата и дълбочината на представения труд. Това е показателно и за широтата на мислене на авторката, както и за изградения усет на литературовед, който не остава затворен в тесните граници на една област на познание. Убедителният анализ на различните светове, които тези писатели изграждат в своите произведения, и които рядко се вмести в критическите парадигми на евроцентриското мислене, свидетелства за дългогодишната работа на проф. Панайотова за изграждане на своя собствена визия и литературна интерпретация.

Изводите, до които достига представения дисертационен труд, потвърждават убедеността на авторката, изразена и в други нейни публикации, че всички тези творби са «част онзи модел на култури, способни да превърнат собствената си маргиналност в един вид център, да създадат възможността да

бъдат прочетени като една „дискурсивна хетеротопия, невъзможно пространство на съвместното съществуване на противоположното, отличителното и несъизмеримото“. (Blazhevich 2007: 96-97)», както пише проф. Панайотова в Афтореферата (стр. 13).

4/ Заключение

Въз основа на споделеното по-горе, мога убедено да заявя, че представеният труд напълно отговаря на изискванията за присъждане на научната степен „доктор на науките“ в професионално направление 2.1 Филология по научната специалност „Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия“ и подкрепям категорично присъждането на тази степен на проф. Панайотова на базата, както на този дисертационен труд, така и на базата на всички други публикации, представени за този конкурс, както и на базата на нейните многобройни цитирания и на активната ѝ преподавателска и административна работа.

София, 19.01.2021 г.

проф. д-р Мадлен Данова